

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบไปด้วยข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ใช้ประกอบไปด้วยข้อมูล 4 ส่วนคือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 3) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการที่จะให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือ และ 4) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ที่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อของกรมโรงงานอุตสาหกรรมปี พ.ศ.2555 จำนวนตัวอย่าง 42 ราย ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยนำเสนอข้อมูลในตารางแจกแจงความถี่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิงโดยเปรียบเทียบความแปรปรวนค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านความคิดเห็น พฤติกรรมการปรับตัว และสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือ จำแนกตามเชื้อสาย ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และลักษณะธุรกิจ ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ประกอบการและธุรกิจ

ข้อมูลของผู้ประกอบการและธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-60 ปี เป็นคนไทยเชื้อสายจีน ระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และระยะเวลาที่ใช้ในการประกอบธุรกิจอยู่ในช่วงระหว่าง 10-20 ปี ลักษณะธุรกิจจดทะเบียนเป็นประเภทเจ้าของคน

เดียว ด้านแหล่งเงินทุน ใช้เงินทุนส่วนตัวและกู้จากสถาบันการเงิน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีปริมาณผลผลิตลำไยอบแห้งออกสู่ตลาดในปี พ.ศ.2555 มากกว่า 1,000,000 กิโลกรัม ด้านรายได้ต่อฤดูกาลผลิตปี พ.ศ.2555 ผู้ประกอบการมีรายได้ 10,000,001–100,000,000 บาท ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ส่งออกลำไยอบแห้งไปยังตลาดต่างประเทศมากที่สุดโดยเฉพาะตลาดจีนเป็นหลัก โรงงานแปรรูปส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดลำพูน จำนวนแรงงานที่ใช้ในช่วงฤดูกาลผลิตอยู่ระหว่าง 51-100 คน ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยในปี พ.ศ.2555 อยู่ในช่วง 40-70 บาท ต่อ 1 กิโลกรัม ราคาผลผลิตลำไยอบแห้งในปี พ.ศ.2555 เฉลี่ยเกรด AA อยู่ระหว่าง 65-105 บาท ต่อ 1 กิโลกรัม เกรด A ราคาเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 35-55 บาท ต่อ 1 กิโลกรัม

5.1.2 ทิศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

1) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยทราบว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์สำคัญทางด้านเศรษฐกิจอาเซียนจะกลายเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วจะมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต ทุนและแรงงานได้อย่างเสรี การเปิดเสรีการค้าในภูมิภาคอาเซียนจะเพิ่มโอกาสในการค้าและการลงทุน และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อลดอัตราภาษีศุลกากรให้เหลือน้อยที่สุดหรือเป็น 0% รวมทั้งขจัดมาตรการที่มีใช้ภายใน และผู้ประกอบการไม่ทราบว่าการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะส่งผลให้ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าลดลง เพราะมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน และในการเจรจาทำการค้าเสรีระหว่างกันประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่าจะได้เปรียบประเทศที่เล็กกว่าส่งผลให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง

2) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการสำรวจทัศนคติด้านความคิดเห็นต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการเกี่ยวกับประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับลำไยอบแห้งด้านการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับเฉยๆแสดงว่าผู้ประกอบการไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วย เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้มีการปรับปรุง

แผนการผลิตให้มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ มีการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานของผลผลิต และมีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ความคิดเห็นต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการเกี่ยวกับประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายแห่งด้านการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ 3 อันดับแรก พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วย เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้มีโอกาสในการเข้าถึงตลาดในอาเซียนเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ ระบบขนส่งมีความสะดวกขึ้น และมีตลาดต่างประเทศและตลาดในประเทศที่รองรับผลผลิตเพิ่มขึ้น

ความคิดเห็นต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการเกี่ยวกับประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายแห่งด้านการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วยเมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมาลงทุนและหมุนเวียนในธุรกิจเพิ่ม รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น และไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกำไรที่ได้รับเพิ่มขึ้นเมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

3) ด้านแนวโน้มพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ประกอบการต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการสำรวจทัศนคติด้านพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ประกอบการต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวมมีแนวโน้มพฤติกรรมการปรับตัวมาก เรียงลำดับความสำคัญในการปรับตัวได้ดังนี้ อันดับแรก คือ มีการลดต้นทุนการผลิต รองลงมา คือ เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนผู้ประกอบการจะมีการศึกษาและติดตามกฎระเบียบ ข้อตกลงต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ AEC และกู้เงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆเพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจมากขึ้น

5.1.3 สิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือเมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ประกอบการต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลืออันดับแรกคือ ในเรื่องของการสนับสนุนและการส่งเสริมการลงทุน รองลงมาเป็นเรื่องตลาด และเรื่องด้านนโยบายและแนวทางตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐช่วยเหลือในด้านการสนับสนุนแหล่งเงินทุนหรือแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ และเงินลงทุนต่อเนื่อง เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ช่วยเหลือในการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพ และช่วยเหลือในการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตเพื่อลดต้นทุน และเวลาในการผลิต

ด้านตลาด ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐช่วยเหลือในด้านการจัดประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้กับตลาดในกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ช่วยเหลือในการจัดหาตลาดรองรับผลผลิตในการกระจายสินค้า และช่วยเหลือในการพัฒนาระบบขนส่ง ให้มีความสะดวก รวดเร็ว

ด้านนโยบายและแนวทาง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐช่วยเหลือในด้านการสนับสนุนแผนการส่งออกที่ชัดเจนและสามารถวัดผลประเมินผลได้ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และมาตรฐานในการนำเข้า-ส่งออก และช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของสินค้า กฎเกณฑ์ กฎระเบียบและข้อตกลงของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5.1.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติด้านความคิดเห็น พฤติกรรมการปรับตัว และสิ่ง que ผู้ประกอบการลำไยอบแห้งต้องการให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาช่วยเหลือเมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกตามเชื้อสาย ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และลักษณะธุรกิจ

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งทางด้านความคิดเห็นที่มีต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านตลาด และด้านการเงิน จำแนกตามเชื้อสาย ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และลักษณะธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ด้านพฤติกรรมการปรับตัวต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกตามเชื้อสาย พบว่า ผู้ประกอบการลำไยอบแห้งที่มีเชื้อสายต่างกันมีพฤติกรรมการปรับตัวแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และลักษณะธุรกิจ พบว่า มีพฤติกรรมการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

ด้านความต้องการของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งที่จะให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาช่วยเหลือเมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและแนวทาง ด้านตลาด และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามเชื้อสาย พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการให้หน่วยงานรัฐช่วยเหลือทางด้านนโยบายและแนวทาง และด้านตลาดแตกต่างกัน ส่วนในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนมีความต้องการไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และลักษณะธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการด้านนโยบายและแนวทาง ด้านตลาด และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน

5.1.5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะอื่นๆเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) หน่วยงานของรัฐควรให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ เจาะลึกข้อตกลงเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเพิ่มทักษะและเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการในการใช้ประโยชน์จากการค้าเสรี
- 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงระบบและลดขั้นตอนการให้บริการของภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ
- 3) ควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพ
- 4) จัดหาตลาด และสนับสนุนการกระจายสินค้าไปยังตลาดใหม่เพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนการบริโภค จัดแสดงสินค้าในต่างประเทศ และสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่รู้จักในต่างประเทศ
- 5) จัดสรรแหล่งเงินทุนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการภายในประเทศเพื่อเสริมสภาพคล่องในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนเงินลงทุนดอกเบี้ยต่ำ ที่มีระยะเวลาในการผ่อนชำระยาวขึ้น
- 6) รัฐกับเอกชนควรร่วมมือกัน เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้า รวมทั้งบุคลากร และฝีมือของแรงงาน เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- 7) รัฐบาลไม่ควรเข้ามาแทรกแซงระบบกลไกตลาดมากเกินไป
- 8) ให้ความยืดหยุ่นเกี่ยวกับกฎระเบียบในการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว
- 9) ผู้ประกอบการรายย่อยอยากให้รัฐบาลช่วยในเรื่องราคาผลผลิต เพราะไม่สามารถกำหนดราคาเองได้
- 10) ผู้ประกอบการชาวไทยไม่เห็นด้วยกับการเข้ามาตั้งโรงงานแปรรูปของผู้ประกอบการชาวจีน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนปี 2558 อภิปรายผลโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยตอบว่าทราบ แต่ไม่ทราบเงื่อนไขและรายละเอียดปลีกย่อยของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความคิดเห็นทางด้านการเงินในระดับเห็นด้วย โดยมีความเห็นว่าจะมีการกู้ยืมเงินมาลงทุนและหมุนเวียนในธุรกิจเพิ่ม รองลงมาเป็นด้านตลาด เมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้มีโอกาสในการเข้าถึงตลาดในอาเซียน และด้านการผลิต จะมีการปรับปรุงแผนการผลิตให้มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการมีการปรับตัวมากต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยผู้ประกอบการต้องการที่จะลดต้นทุนการผลิต ศึกษาและติดตามกฎระเบียบข้อตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และกู้เงินจากแหล่งทุนต่างๆ เพื่อนำมาใช้ลงทุนหมุนเวียนในธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้ประกอบการที่จะให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนและการส่งเสริมการลงทุนต้องการให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำและเงินทุนหมุนเวียน ด้านตลาดโดยการประชาสัมพันธ์

ผลิตภัณฑ์ให้กับตลาดในกลุ่มประเทศอาเซียน และดำเนินนโยบายและแนวทางโดยมีแผนสนับสนุนการส่งออกที่ชัดเจนและสามารถวัดผลประเมินผลได้ ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ให้ข้อมูลข่าวสาร จัดอบรมเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้กับผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบข้อมูลข่าวสารและทราบสิทธิผลประโยชน์ต่างๆอย่างต่อเนื่อง
 2. ส่งเสริมเทคโนโลยีและเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานสากล
 3. ส่งเสริมการตลาดเกี่ยวกับการบริโภคภายในและต่างประเทศ
 4. ผู้ประกอบการไทยควรมีการวางแผนอนาคตการค้าลำไยอบแห้งในระยะยาว
 5. เน้นถึงร่วมมือกันกับภาครัฐในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์และสร้างสรรค์ตลาดด้วยตัวเอง
- แทนการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง
6. หน่วยงานรัฐควรมีบทบาทในการช่วยผลักดันและสนับสนุนผลผลิตให้เข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาในระยะยาว

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิจัย

- 1) การศึกษาครั้งนี้จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในเขตจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนเท่านั้น ดังนั้นการนำแนวการศึกษานี้ไปใช้จะต้องพิจารณาถึงข้อกำหนดเรื่องขอบเขตการศึกษาให้เหมาะสม
- 2) ผลการศึกษาเป็นเพียงแนวทางเบื้องต้น เพื่อขยายหรือต่อยอดทางด้านวิจัยในด้านอื่นๆ และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติหรือแนวความคิด ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มีอายุของไม่น่าเชื่อถือไม่นานนักเนื่องจากเงื่อนไขของเวลา ดังนั้นก่อนที่ผู้สนใจจะทำการศึกษาทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับช่วงเวลานั้นเสียก่อน เพื่อผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องแม่นยำ
- 3) แนวทางในการวิจัยในอนาคต ควรเน้นให้มีการประเมินเชิงคุณภาพให้มากกว่านี้ โดยให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนผลกระทบในระยะยาวเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่มีความครบถ้วนและครอบคลุมในทุกด้าน